

10.6.2010

Dnro 259/4/09

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja

Esittelijä: Esittelijäneuvos Lea Haapkylä

KANSANELÄKELAITOS EI VASTANNUT REKISTERITIETOJEN TARKISTUSPYYNTÖÖN VIIVYTYKSETTÄ

1
KANTELU

Kantelija pyysi 23.1.2009 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä oikeusasiamiestä tutkimaan Kansaneläkelaitoksen (Kela) menettelyä rekisteritietojen tarkistuspyyntöä koskevassa asiassa.

Kantelija lähetti Kelan - - - toimistoon rekisteritietojensa tarkistuspyynnön joulukuussa 2008. Hän ilmaisi tyytymättömyytensä sen johdosta, että Kela toimitti jäljennökset hänen pyytämistään asiakirjoista vasta puoli vuotta myöhemmin.

Kantelija arvosteli myöhemmin toimittamassaan lisäkirjoituksessa Kelaa myös sen johdosta, että hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa hylättiin, vaikka Ruotsin eläkelaitos oli antanut hänelle myönteisen päätöksen. Hän on näkemyksensä mukaan täysin työkyvytön ja viittasi useisiin häntä hoitaneiden lääkäreiden antamiin lausuntoihin, jotka tukevat hänen käsitystään. Hän arvosteli myös Kelan antamia sairauspäiväraha- ja työmarkkinatukipäätöksiä. Kantelija kertoi joutuneensa taloudellisiin vaikeuksiin ja pyysi oikeusasiamiehen toimenpiteitä asiassa.

- - -

3
RATKAISU

Rekisteritietojen tarkistuspyyntö

Kantelija lähetti 11.12.2008 rekisteritietojensa tarkistuspyynnön Kelan - - - toimistoon. Hänelle lähetettiin 18.12.2008 päivätyllä kirjeellä ilmoitus, että Kelan rekisteriin voi tutustua - - - toimistossa. Kirjeeseen oli lisäksi merkitty, että ajan käyntiä varten voi varata puhelimitse, jotta ei joutuisi jonottamaan. Kantelija ei vastannut kirjeeseen. Tämän jälkeen asian käsittely viivästyi vakuutuspiirissä siten, että hänelle toimitettiin 25.6.2009 jäljennökset pyydetyistä asiakirjoista.

Suomen perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä. Hallintolain 23 § edellyttää niin ikään asian käsittelyä ilman aiheetonta viivytystä.

Kantelija sai siis pyytämänsä rekisteritiedot vasta kuusi kuukautta sen jälkeen, kun hän oli lähettänyt pyynnön Kelan toimistoon. Näkemykseni mukaan rekisteritietojen lähettäminen on kestänyt kohtuuttoman kauan. Kantelijalle olisi mielestäni tullut toimittaa hänen pyytämänsä rekisteritiedot välittömästi pyynnön saavuttua Kelan toimistoon. Edellä kerrotun perusteella

katson, että Kelan - - - toimisto ei toiminut kantelijan tarkistuspyyntöasiassa asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä siten kuin perustuslaissa ja hallintolaissa edellytetään.

Etuuspäätökset

Kantelija haki kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, mutta Kela hylkäsi hakemuksen 5.12.2008 antamallaan päätöksellä. Hänelle oli kuitenkin myönnetty ensin sairauspäivärahaa 31.5.2008 asti ja sen jälkeen työmarkkinatukea 1.6.2008 alkaen. Sairauspäivärahan määrää koskeva valitus on saadun tiedon mukaan vireillä vakuutusosoikeudessa. Kantelijan työmarkkinatuki puolestaan on lakkautettu 1.3.2010 lukien, koska hän ei ole antanut etuuden myöntämiseksi pyydettyä selvitystä Ruotsista saamansa eläkkeen määrästä vuonna 2010.

Oikeusasiamies ei voi puuttua siihen, miten viranomaisen tai tuomioistuin on käyttänyt sille lain mukaan kuuluvaa harkintavaltaa, jos harkintavaltaa ei ole ylitetty tai käytetty väärin eikä myöskään muuttaa tai kumota viranomaisten tai tuomioistuinten ratkaisuja. Katson, että Kela on ratkaissut kantelijan työkyvyttömyyseläke- ja työmarkkinatukiasiat sille lain mukaan kuuluvan harkintavallan puitteissa. Sairauspäivärahan määrää koskevasta asiasta totean, että väkiintuneen käytännön mukaan oikeusasiamies ei puutu sellaiseen asiaan, jossa muutoksenhaku on kesken tai johon voi vielä hakea muutosta.

Kiinnitän vielä huomiota siihen, että neuvoa ja opastusta etuusasiassa saa Kelan toimistosta. Kantelijan tulisi toimittaa Kelan toimistoon selvitystä Ruotsista saamansa eläkkeen määrästä, jotta Kela voi arvioida sitä, onko hänellä oikeus työmarkkinatukeen Suomesta.

4

TOIMENPITEET

Saatan Kelan - - - toimiston tietoon käsityksen, jonka mukaan rekisteritietojen tarkistuspyyntöön tulee antaa vastaus ilman aiheetonta viivytystä. Kantelijan etuusasiat eivät antaneet minulle laillisuusvalvojana aihetta toimenpiteisiin.

Kantelun liitteet palautetaan oheisena.